

LIN

VAN WIEG TOT GRAF

Tim de Hullu

Ze bleef zingen voor DOS

RIEK KROMMERT-LUITEN 1932 - 2019

Altijd en overal zette Riek Luiten voetballerders in. Zowel haar broer als haar man speelde in het kampioensteam van DOS.

Het was in het oude Stadion Galgenwaard, ergens in de jaren 50, nog ver voordat de voetballers van DOS de landstitel in de wacht sleepten. Er waren nog vijftien minuten te spelen, toen één van de aanwezige DOS-spelersvrouwen riep: „Kom op jongens, er is nog hoop!“ Dat leek een steun in de rug, ware het niet dat de gele kanaries op dat moment met 6-0 achterstonden en alle hoop dus ijdel was. Op de bedrukte gezichten op de tribune verscheen zowaar een lach. Daar was Riek voor: een grap of een leuk lied voor een beetje sfeer. Humor was voor haar een smeermiddel in het leven.

Riek was de vrouw van linksbinnen Gerrit Krommert. Hem noemden ze ook wel Opoe, omdat hij altijd in discussie ging met de scheidsrechter. Hij was een speler met schelmenstreken, scoorde zelfs eens met de hand, maar Riek vond dat allemaal schitterend. Ze kon er zelf ook wat van. Een speler van Ajax die erom bekendstond een zijden broekje te dragen, kreeg van Riek te horen dat hij wel wat beter had mogen strijken. De Utrechtse was een betrokken voetbalvrouw. Ook haar broer Cor speelde bij DOS. Hij gaf in 1958 de beslissende pass die leidde naar de landstitel. Cor was een goede vriend van Gerrit, die zijn handen dicht mocht knijpen met Riek als geliefde. Voor de knappe dame stond menige jongen in de rij, maar ze koos voor de voetballer. Die zag ze al vaak, het ging als vanzelf.

Thuis stond alles in het teken van voetbal. Aan de Oudwijkderdwarsstraat leefde het gezin Luiten in eenvoud, maar nooit was er chagrin. Met

▲ Riek Krommert-Luiten: „Geniet van het leven, dat heb ik ook gedaan.“

FOTO FAMILIE KROMMERT

name de vrouw des huizes hamerde op een positieve instelling. „Kijk niet terug naar wat niet meer kan, maar kijk vooruit naar wat wel kan“, zei de moeder van Riek. Dat optimisme én de steun van een hechte familie hiel-

► **Haar kinderen mochten veel, al was ze weleens bezorgd. Riek zag overal gevaar. Thuis was het veilig**

pen Riek bij het verwerken van het verlies van Cor, die op 49-jarige leeftijd aan een hersenbloeding overleed. Ja, ze had verdriet, maar ze wist ook dat ze toch van het leven moest blijven genieten.

Ook toen ze haar geliefde stadje

moest verlaten voor het werk van Gerrit in de installatiebranche. Ze woonde kort in Dordrecht, lang in Nieuwkoop en op het laatst in Nieuwegein. Met name de eerste jaren buiten de stad waren zwaar. Als visite weer terugging naar Utrecht, stond Riek met tranen in de ogen.

Het gevoel van heimwee werd minder. In het Groene Hart was het een zoete inval van familie en mensen van de voetbalclub, zodat ze de geborgenheid kon behouden. Het hielp dat ze thuis een warm nest had gecreëerd. Met twee zonen Martin en René en later een tweeling als kleinkinderen op wie ze apetrots was.

Bezorgd

Haar kinderen mochten veel, al was ze weleens bezorgd. Riek was een vrouw die overal gevaar zag. Thuis

▲ Een jonge Riek viert het kampioenschap van DOS met Gerrit.

was het veilig. Met Gerrit deed ze alles samen. Ze was een grote steun voor haar man. Als het moest, nam Riek het voor haar jongens op. De vader projecteerde zijn eigen voetbal kwaliteiten wel eens op zijn zonen. „Julie mogen mijn veters nog niet eens strikken!“ Waarop Riek duidelijk maakte dat de gesprekken niet altijd over voetbal hoefden te gaan. Aan de andere kant wist ze dat ze er niet omheen kon. Ze zou altijd de vrouw van de landskampioen blijven en dat vond ze helemaal niet erg.

In de loop der tijd bezocht ze veel DOS-feestjes en reünies en haalde ze herinneringen op met andere spelersvrouwen. Niet zelden was het dan Riek die met zwiepde armen het kampioenslied van DOS inzette. Alsof ze weer in het stadion was.

Haar 85ste verjaardag vierde ze in een skybox van FC Utrecht. Ze was toen nog kerngezond. Twee keer in haar leven had ze in het ziekenhuis gelegen: bij de geboorte van haar jochies. De derde keer was dan ook erg vreemd en beangstigend. Haar Gerrit was al overleden en een tumor zou ook haar leven beëindigen. Ze had haar familie om haar te steunen en te verzorgen. Ruim vier maanden verbleef ze in het huis van haar zus in Tull en 't Waal, waarna ze overleed in haar eigen appartement. Haar familieleden stralen en glunderen als ze over Riek praten. Een lijfspreuk blijft hangen: „Geniet van het leven, dat heb ik ook gedaan.“

GEBOORTEHUIS

‘In de keuken baadden we in een teiltje’

Wie: Koozje Heijkoop, werkte onder meer bij Foto Abstede aan de Nachtegaalstraat.
Wanneer: 23 mei 1916.
Waar: Kanonstraat 22.

Jos van Sambeek

„Het was een gezellig huis, we woonden er met een gezin met vijf kinderen. We hadden eerst een potkachel, waar

je van alles in stookte en later een kolenhaard. In de keuken gebeurde al, we baadden er in een teiltje. Later gingen we naar het

badhuis aan de Kanaalstraat. Achter de keuken was de poepdoos. We hadden elektriciteit en een waterkraan in de keuken. Dat had toen lang nog niet iedereen.

Ik kon me buiten heel goed vermaken. We speelden op de schuiten in de Leidse Rijn. Ik viel wel eens in het water, maar gelukkig waren er altijd mensen in de buurt, dus

ik werd steeds gered. We liepen graag over de voetgangersbrug over het spoor, dat we toen nog de ijzeren spoorweg noemden. Als er een stoomtrein onderdoor reed – en dat gebeurde vaak – zag je geen hand voor ogen en werd je pikzwart. Dat was leuk als we tikkertje speelden. Andere mensen bleven even wachten, om niet zwart te worden. Ik

weet nog dat ik na veel zeuren net zo'n prachtige strohoed met fluweel kreeg als mijn oudere zussen. Ik vond het vreselijk dat die hoed ook pikzwart werd, als ik over de spoorbrug ging. Van alles heb ik geprobeerd om de hoed schoon te krijgen maar dat lukte niet. Ik kreeg flink op mijn donder van mijn moeder.“ (woordt vervolgd)

▲ De Kanonstraat in 1924 tijdens een straatfeest. FOTO: HUA